Primă instanţă: Judecătoria Chișinău (sediul centru) (jud. Svetlana Cușnir)
Dosarul nr. 2r-3807/23
2-22125590-02-2r-20112023

**D E C I Z I E**

19 decembrie 2023 mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

În componenţa sa:
Preşedintele ședinței, judecător Clim Eugeniu
Judecătorii Iorgov Steliana
Cojocaru Olga

examinând, fără participarea părților, recursul declarat de către *****, reprezentat de avocatul Ciachir Constantin,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de ***** către Institutul de Ecologie și Geografie cu privire la anularea ordinului de concediere și restabilirea în funcție,

împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul centru) din 17 octombrie 2023, prin care a fost admisă excepția de tardivitate,

**c o n s t a t ă :**

La data de 24 august 2022, ***** a depus cerere de chemare în judecată către Institutul de Ecologie și Geografie cu privire la anularea ordinului de concediere și restabilirea în funcție.

În ședința de judecată din 31 octombrie 2022, reprezentantul pârâtului, prin procură, Palega Vitalie, a depus cerere prin care a invocat excepția de tardivitate, solicitând admiterea acesteia și respingerea acțiunii ca fiind tardivă.

În motivarea cererii a indicat că, reclamantul a încălcat termenul de prescripție prevăzut de art. 355 alin. (1) lit. a) din Codul muncii, care stipulează că, cererea privind soluționarea litigiului individual de muncă se depune în instanța de judecată în termen de 3 luni de la data când salariatul a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului său.

A menționat că, legiuitorul a indicat expres că, litigiile de muncă privind încălcarea drepturilor salariale se prescriu, astfel, restabilirea în funcție este un drept, care urma a fi revendicat de către reclamant în termen de 3 luni de la data aflării despre încălcarea acestuia.

A susținut că, la 24 noiembrie 2021, a fost emis ordinul nr. 75 de preaviz cu privire la încetarea contractelor individuale de muncă, prin care s-a dispus încetarea contractelor individuale de muncă cu personalul științific din data de 31 decembrie 2021, conform anexei 1 și 2 ale prezentului ordin.

La pct. 4 din anexa la ordin, compartimentul Laboratorul Ecourbanistică este aplicată semnătura reclamantului *****, ca dovadă a confirmării faptului că ordinul i-a fost adus la cunoștință, fiind preavizat despre încetarea raporturilor de muncă începând cu 31 decembrie 2021.

Având la bază raporturile de muncă cu durată determinată și ordinul de preavizare a salariaților, a fost emis ordinul nr. 02-01-419/c din 24 decembrie 2021 cu privire la încetarea contractului individual de muncă nr. 83/K din 04 ianuarie 2021, prin care s-a dispus din data de 31 decembrie 2021 încetarea contractului individual de muncă pe durată determinată, nr. 83/K din 04 ianuarie 2021, încheiat cu dl *****, cercetător științific coordonator în ecologie și protecția mediului (cod 6017), pe 0,25 unitate, în Laboratorul Ecourbanistică, conform art. 82 lit. f) din Codul muncii.

A subliniat că, susținerile reclamantului, precum că nu a cunoscut despre ordinul nr. 02-01-419/c din 24 decembrie 2021 cu privire la încetarea contractului individual de muncă nr. 83/K din 04 ianuarie 2021, și a aflat despre ordin abia la 26 iunie 2022, sunt fără temei, deoarece pe ordin este aplicată semnătura reclamantului, iar afirmațiile acestuia prin care susține că semnătura i-a fost falsificată sunt declarative, lipsite de temei și de materialul probator.

În continuare a susținut că face dovada faptului că reclamantul a cunoscut despre încetarea raporturilor de muncă cu mult timp înainte decât susține, scrisoarea Inspectoratului de stat al muncii nr. C-385/22 din 05 aprilie 2022, prin care i se răspunde la o petiție din 14 martie 2022. În această ordine de idei, consideră că, reclamantul nu a arătat motive întemeiate de omitere a termenului de prescripție de 3 luni de la data când salariatul a aflat sau trebuia să afle despre pretinsa încălcare a dreptului său, cum o cere legea.

La data de 02 mai 2023, reprezentantul lui *****, avocatul Ciachir Constantin, a depus referință la cererea cu privire la excepția de tardivitate, menționând că, semnătura reclamantului de pe ordin este falsificată și, totodată, a solicitat prin prisma art. 355 alin. (2) din Codul muncii și art. 116 din Codul de procedură civilă, repunerea în termenul de adresare în instanța de judecată.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 10 octombrie 2023, s-a dispus înlocuirea părții-pârâte Instituția Publică Institutul de Ecologie și Geografie cu succesorul său în drepturi Instituţia Publică Universitatea de Stat din Moldova.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul centru) din 17 octombrie 2023, s-a respins ca neîntemeiată cererea reprezentantului reclamantului, avocatul Ciachir Constantin, privind repunerea în termen a cererii de chemare în judecată. S-a admis cererea depusă de reprezentantul Instituției Publice Universitatea de Stat din Moldova (succesor în drepturi al Institutului de Ecologie și Geografie) cu privire la excepția de tardivitate. S-a respins acțiunea înaintată de către ***** către Institutul de Ecologie și Geografie (succesor în drepturi Instituția Publică Universitatea de Stat din Moldova) cu privire la anularea ordinului de concediere și restabilirea în funcție, ca fiind tardivă.

Invocând dezacordul cu încheierea primei instanțe, la data de 31 octombrie 2023, *****, reprezentat de avocatul Ciachir Constantin a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul centru) din 17octombrie 2023, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii și restituirea pricinii spre rejudecare.

În motivarea recursului a invocat că, consideră încheierea neîntemeiată și pasibil de a fi casată.

Menționează că, ordinul de concediere nu a fost adus la cunoștință reclamantului *****, deoarece semnătura nu-i aparține, a fost xeroxată, nefiind prezentată original, pentru a fi dispusă expertiza grafologică.

Relevă că, instanța nu a dat apreciere faptului că reclamantul și-a continuat activitatea prezentându-se zilnic la muncă, pentru care fapt a fost remunerate cu salariu ce se confirm prin extrasul din contul pe numele reclamantului.

De asemenea, instanța a ignorant faptul că, *****, fiind savant cu renume mondial a fost inclus în planul de lucru pentru anii 2022-2023.

Totodată indică că, instanța neîntemeiat a respins cererea privind repunerea în termenul de depunere a cererii de chemare în judecată.

La data de 14 decembrie 2023 reprezentantul Universității de Stat din Moldova, a depus referință la cererea de recurs, prin care a solicitat să fie respins recursul și menținută încheierea primei instanțe.

Potrivit art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele cauzei se atestă că, încheierea contestată a fost emisă la data de 17 octombrie 2023, cu participarea recurentului și a reprezentantului acestuia, iar cererea de recurs a fost depusă la data de 31 octombrie 2023. Prin urmare, Colegiul constată că recursul a fost declarat în termen legal, stabilit de art. 425 din Codul de procedură civilă.

*Ab initio,* Colegiul notează că, examinarea recursului a fost stabilită pentru data de 19 decembrie 2023, în lipsa părților.

La data de 15 decembrie 2023, recurentul *****, a depus cerere privind amânarea examinării recursului pe motiv că, reprezentatul acestuia, avocatul Ciachir Constantin nu se află în țară.

În corespundere cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Cu trimitere la prevederile art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, având în vedere faptul că, recursul se examinează fără participarea părților, în termen de 2 luni, Colegiul consideră necesar de a respinge cererea de amânare ca fiind neîntemeiată.

În corespundere cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Analizând argumentele recurentului, prin prisma actelor cauzei și a normelor incidente speței, Colegiul ajunge la concluzia că recursul este neîntemeiat și urmează a fi respins, cu menținerea încheierilor primei instanțe, din motivele expuse în continuare.

În acord cu art. 5 alin. (1) din Codul de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime.

Din materialele cauzei rezultă că, la data de 24 august 2022, ***** a depus cerere de chemare în judecată către Institutul de Ecologie și Geografie cu privire la anularea ordinului de concediere nr. 02-01-419 din 24 decembrie 2021 cu privire la încetarea contractului individual de muncă nr. 83/k din 04 ianuarie 2021, restabilirea în funcția deținută, încasarea salariului pentru perioada de concediere până la restabilirea în funcție și obligarea pârâtului să-i permită accesul liber la cabinetul de muncă, precum și restituirea tuturor materialelor de cercetări științifice aflate în acest cabinet.

În ședința de judecată din 31 octombrie 2022, reprezentantul pârâtului a invocat excepția de tardivitate, solicitând admiterea acesteia și respingerea acțiunii ca fiind tardivă.

Iar la data de 02 mai 2023, reprezentantul lui *****, avocatul Ciachir Constantin, a depus referință la cererea cu privire la excepția de tardivitate, prin care a solicitat prin prisma art. 355

alin. (2) din Codul muncii și art. 116 din Codul de procedură civilă, repunerea în termenul de adresare în instanța de judecată.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul centru) din 17 octombrie 2023, s-a respins ca neîntemeiată cererea reprezentantului reclamantului, avocatul Ciachir Constantin, privind repunerea în termen a cererii de chemare în judecată. S-a admis cererea depusă de reprezentantul Instituției Publice Universitatea de Stat din Moldova (succesor în drepturi al Institutului de Ecologie și Geografie) cu privire la excepția de tardivitate și s-a respins acțiunea ca fiind tardivă.

Colegiul judiciar apreciază ca fiind legală soluția instanței de fond cu privire la respingerea ca tardivă a cererii de chemare în judecată.

Potrivit art. 186[1] din Codul de procedură civilă, (1) cererile depuse în instanţa de judecată peste termenul de prescripţie extinctivă, a căror tardivitate a fost invocată în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare de partea în proces, persoana în a cărei favoare a curs prescripţia, de creditorul persoanei sau de către oricare altă persoană care are interes legitim, se examinează în fond doar după examinarea de către instanţa de judecată a excepţiei de tardivitate. Dacă reclamantul a solicitat repunerea în termenul de prescripţie sau solicită repunerea odată cu ridicarea excepţiei, instanţa de judecată examinează excepţia de tardivitate concomitent cu cererea de repunere în termen. (2) Excepţia de tardivitate şi, după caz, repunerea în termen se soluţionează în şedinţă de judecată, convocată în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare. Lipsa participanţilor citaţi legal nu împiedică examinarea cererilor. (3) Dacă nu se dispune repunerea în termen şi/sau se admite excepţia de tardivitate, instanţa de judecată respinge acţiunea ca fiind tardivă printr-o încheiere motivată care poate fi atacată cu recurs.

Conform art. 394 din Codul civil, acțiunea privind apărarea dreptului încălcat se respinge în temeiul expirării termenului de prescripție extinctivă numai dacă persoana în a cărei favoare a curs prescripția, creditorii persoanei sau oricare altă persoană care are un interes legitim a ridicat excepția de tardivitate conform Codului de procedură civilă.

Iar dispozițiile art. 355 Codul muncii, stabilesc că, (1) Cererea privind soluţionarea litigiului individual de muncă se depune în instanţa de judecată: a) în termen de 3 luni de la data cînd salariatul a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului său; b) în termen de 3 ani de la data apariţiei dreptului respectiv al salariatului, în situaţia în care obiectul litigiului constă în plata unor drepturi salariale sau de altă natură, ce i se cuvin salariatului. (2) Cererile depuse cu omiterea, din motive întemeiate, a termenelor prevăzute la alin.(1) pot fi repuse în termen de instanţa de judecată.

Din reglementarea legală expusă se deduce că legiuitorul în cazul litigiilor de muncă a stabilit termene de prescripție speciale, mai scurte, pentru asigurarea stabilității și securității raporturilor de muncă. Or dinamica raporturilor de muncă presupune o garantare a previzibilității raporturilor de muncă atât pentru angajator, cât și pentru angajații care ocupă locuri de muncă devenite vacante.

În acest sens, Colegiul reieterează că, potrivit cererii de chemare în judecată, ***** a solicitat anularea ordinului de concediere nr. 02-01-419 din 24 decembrie 2021 cu privire la încetarea contractului individual de muncă nr. 83/k din 04 ianuarie 2021, restabilirea în funcția deținută, încasarea salariului pentru perioada de concediere până la restabilirea în funcție și obligarea pârâtului să-i permită accesul liber la cabinetul de muncă, precum și restituirea tuturor materialelor de cercetări științifice aflate în acest cabinet.

Prin urmare, termenul de 3 luni de depunere a cererii de chemare în judecată a început să curgă din data de 24 decembrie 2021 și a expirat în data de 24 martie 2022, pe cînd acțiunea a

fost depusă în instanța de judecată în data de 24 august 2022, adică cu omiterea termenului prevăzut de art. 355 alin.(1) lit. a) din Codul muncii.

Nu pot fi luate în considerație afirmațiile recurentului, precum că a aflat despre existența ordinului nr. 02-01-419 din 24 decembrie 2021 cu privire la încetarea contractului individual de muncă, abia la data de 23 iunie 2022, și aceasta pentru că, din materialele cauzei se atestă contrariul.

În acest sens, la data de 24 noiembrie 2021 a fost emis ordinul nr. 75 de preaviz cu privire la încetarea contractelor individuale de muncă, prin care s-a dispus, a înceta contractele individuale de muncă încheiate cu personalul științific din data de 31 decembrie 2021, conform Anexei 1 şi 2 al prezentului ordin. La pct. 4 din anexa la ordin, compartimentul Laboratorul Ecourbanistică, este aplicată semnătura recurentului reclamant *****, ca dovadă a confirmării faptului, că ordinul ia fost adus la cunoștință şi ***** a fost preavizat despre încetarea raporturilor de muncă începând cu 31.12.2021 (f. d. 29, 30). Iar ca urmare, a fost adoptat ordinul nr. 02-01-419/c din 24 decembrie 2021 cu privire la încetarea contractului individual de muncă nr. 83/K din 04.01.2021, prin care s-a dispus: 1. A înceta contractul individual de muncă pe durată determinată, nr. 83/K din 04 ianuarie 2021, încheiat cu dl *****, cercetător ştiinţific coordonator în ecologie şi protecţia mediului (cod 6017), pe 0,25 unitate, în laboratorul "Ecourbanistica ", din data de 31 decembrie 2021, conform art. 82 lit. j) din Codul muncii. 2. Dna Blaj Tamara, specialist serviciul personal coordonator, va aduce prezentul ordin la cunoștință dlui *****, sub semnătură.

Cât privește argumentul reclamantului/recurent precum că, semnătura nu-i aparține fiind falsificată, instanța de recurs îl apreciază ca fiind declarativ, și aceasta pentru că, acest fapt urmează a fi probat prin mijloace tehnice speciale

Cu referire la aserțiunea recurentului ***** precum că, instanța de judecată nu a ținut cont de faptul că, acesta și-a continuat activitatea, prezentându-se zilnic la muncă fapt pentru care a fost remunerat, Colegiul remarcă că, prin cererea de chemare în judecată reclamantul solicită plata salariului din data când au încetat raporturile de muncă, adică din 31 decembrie 2021.

În continuare, Colegiul remarcă că, În conformitate cu art.116 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Colegiul subliniază faptul că, repunerea în termen este un beneficiu acordat de lege titularului de drept, având un caracter excepțional, în sensul că o astfel de cerere este admisibilă doar în cazul în care depășirea acestui termen se datorează unor cauze temeinic justificate.

În speță, reclamantul/recurent ***** nu a prezentat nici un argument plauzibil care să justifice omiterea termenului de prescripție prevăzut de art. 355 alin. (1) lit. a) din Codul muncii și nu a anexat probe ce dovedesc imposibilitatea depunerii acțiunii în termenul stabilit conform prevederilor legale.

Așadar, Colegiul judiciar conchide că, instanța de fond just și întemeiat a concluzionat întru respingerea cererii de repunere în termen a cererii de chemare în judecată depusă de ***** și admiterea excepției de tardivitate invocată de pârât.

Totodată, la caz, recurentul nu a invocat care este încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural pe care a depistat-o în actul judecătoresc contestat.

Subsecvent, instanța de recurs subliniază că, manifestarea unui dezacord nu este suficient pentru a casa un act judecătoresc. Or, înaintând un recurs, urmează a fi identificate temeiurile de drept și dezvoltate motivele recursului, în sensul invocării cu claritate a acelor critici care, raportate la prevederile legale și circumstanțele cauzei, sunt de natură de a argumenta ilegalitatea încheierii.

În consecință, Colegiul judiciar conchide că , prima instanță a examinat cauza sub toate aspectele, stabilind cu certitudine raportul juridic litigios, circumstanțele de fapt și legea materială ce guvernează raportul juridic.

În conexiunea celor relatate, instanţa de recurs, prin prisma jurisprudenţei CEDO şi anume cauza *Rebait şi alţii contra Franţei*, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995, unde Curtea a menţionat că art. 6 § 1 al Convenţiei, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanţă de recurs, întemeindu-se pe dispoziţii legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinţei pronunţate de o instanţă inferioară, ca fiind lipsit de şanse de succes, consideră necesar de a respinge argumentele invocate în recurs, mai mult că acestea sunt similare celor invocate pe parcursul examinării cauzei şi care au fost supuse aprecierii.

Din considerentele menționate supra, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chișinău conchide asupra necesității de a respinge recursul declarat, cu menținerea încheierii contestate.

În conformitate cu art. art. 427 lit. a), art. 428 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,

**D E C I D E:**

Se respinge recursul declarat *****, reprezentat de avocatul Ciachir Constantin.

Se menține încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul centru) din 17 octombrie 2023 emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de ***** către Institutul de Ecologie și Geografie cu privire la anularea ordinului de concediere și restabilirea în funcție.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele şedinţei, judecător Clim Eugeniu

Judecătorii Iorgov Steliana

Cojocaru Olga